Lieta Nr.A42294606
143/AA43-1050-08/2

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2008.gada 29.septembrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja U.Mihailova,
tiesneši V.Endzelis un S.Kanenberga,

piedaloties pieteicējai *A.B.*, viņas pārstāvei *G.G.* un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvei Jūlijai Zemcovai,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *A.B.*, */dzēsts personas kods/*, pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2005.gada 24.augusta lēmuma Nr.3.1/22924 atcelšanu, sakarā ar *A.B.* apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 15.augusta spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2005.gada 29.jūlijā Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) Zemgales reģionālās iestādes Bauskas nodaļas Tematisko pārbaužu daļas priekšniece pieņēma lēmumu Nr. F23/254.2 (turpmāk – sākotnējais lēmums) par *A.B.* sodīšanu pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk arī – LAPK) 155.^{2}panta pirmās daļas par kases operāciju uzskaites kārtības neievērošanu ar naudas sodu Ls 100 apmērā.

2005.gada 8.augustā *A.B.* minēto lēmumu apstrīdēja, un ar VID ģenerāldirektora 2005.gada 24.augusta lēmumu Nr.3.1/22924 (turpmāk – Lēmums) sākotnējais lēmums atstāts negrozīts.

[2] 2005.gada 26.septembrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts *A.B.* pieteikums par Lēmuma atcelšanu. Pieteikumā norādīti turpmāk minētie argumenti.

[2.1] VID Zemgales reģionālās iestādes Bauskas nodaļas Tematisko pārbaužu daļas galvenā nodokļu inspektore *A.S.* un vecākā nodokļu inspektore tematisko pārbaudi sabiedrībā ar ierobežotu atbildību „Klota" Rundāles pils muzeja telpās veica un tematiskās pārbaudes aktu Nr.468 sastādīja 2005.gada 27.jūlijā plkst.10.05. Savukārt administratīvā pārkāpuma protokolu Nr254.1 Bauskas nodaļas Tematisko pārbaužu daļas galvenā nodokļu inspektore *A.S.* sastādīja 2005.gada 29.jūlijā, tādējādi pārkāpjot LAPK 238.^{1}panta pirmās daļas nosacījumu par to, ka, saņemot pieteikumu vai citus materiālus par

administratīvo pārkāpumu, šā kodeksa 247.pantā minētajām amatpersonām administratīvā pārkāpuma protokols jāsastāda diennakts laikā.

[2.2] LAPK 268.panta 2.punktā noteikts, ka institūcijas (amatpersonas) pienākums, sagatavojot administratīvā pārkāpuma lietu izskatīšanai, ir izlemt vai ir pareizi sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols un citi materiāli. Šīs prasības nav izpildītas.

[2.3] Kā izriet no sākotnējā lēmuma, LAPK 155.^{2}panta pirmajā daļā paredzētais pārkāpums - kases operāciju uzskaites kārtības neievērošana izpaudies tādējādi, ka „pērkot kontrolpirkumu, pirkums netika reģistrēts EKA un netika izsniegts darījumu apliecinošs dokuments, nauda par saņemto pirkumu tika ielikta bundžā, kas atradās plauktā zem EKA, bet atlikums tika izdots no EKA naudas kastes. Pārbaudē tika konstatēts, ka „X" pārskatā uzrādītā naudas summa Ls 11.00 nesakrīt ar naudas līdzekļu inventarizācijā konstatēto summu Ls 9.00, konstatēts iztrūkums Ls 2.00."

[2.4] Tematiskās pārbaudes laikā 2005.gada 27.jūlijā pieteicēja neatradās pārbaudes adresē Rundāles pils muzeja telpās, neveica nekādas kases operācijas, līdz ar to nav izdarījusi administratīvā pārkāpuma protokolā minētās darbības.

[2.5] Pieteicēja ir izpildījusi Ministru kabineta 2003.gada 1.jūlija noteikumu Nr.361 „Noteikumi par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektroniskajām ierīcēm un iekārtām" 57.punktā noteikto pienākumu apstiprināt personas, kuras ir tiesīgas veikt kasiera operatora funkcijas un nodrošināt minēto personu apmācību darbam ar attiecīgo kases aparāta modeli.

[2.6] Saskaņā ar tiesiski noslēgtu darba līgumu kasiera operatora funkcijas SIA „Klota" tirdzniecības vietā Rundāles pils muzeja telpās veic pārdevēja *K.K.*, kura SIA Klota" strādā no 2001.gada 1.jūlija un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir apmācīta darbam ar attiecīgo kases aparātu, par ko ir izsniegta attiecīga apliecība.

[2.7] Savā 2005.gada 29.jūlija paskaidrojumā pieteicēja norādīja, ka pirkums netika reģistrēts elektroniskajā kases aparātā kasieres vainas dēļ – tāpēc administratīvā pārkāpuma izdarīšanā vainojama ir kasiere *K.K.*, kura saņemot samaksu par pārdoto preci, nereģistrēja pirkumu kases aparātā, neizsniedza kases čeku un tādējādi neievēroja noteikto kases operāciju ieņēmumu reģistrēšanas (uzskaites) kārtību. Pieņemot lēmumu par pieteicējas sodīšanu šis apstāklis nav pārbaudīts un izvērtēts.

[2.8] Lēmumā ir nepareizi norādīts pārsūdzēšanas termiņš – 10 dienas, kas neatbilst spēkā esošajām tiesību normām.

[2.9] Administratīvā pārkāpuma protokols netika nolasīts pieteicējai, viņai netika izskaidrotas viņas tiesības, kā arī netika uzklausīti viņas paskaidrojumi.

[2.10] Lēmuma izdošanā nav ievēroti LAPK 237.un 238.panta noteikumi par administratīvā pārkāpuma lietas apstākļu vispusīgu, pilnīgu un objektīvu noskaidrošanu, par lietas izlemšanu saskaņā ar likumu šā kodeksa

un citu normatīvo aktu noteiktajā lietvedības un izskatīšanas kārtībā. Lēmums ir izdots neievērojot procesuālos un formālos priekšnoteikumus, tas neatbilst materiālo tiesību normām un ir prettiesisks.

[3] Tiesai iesniegtajā rakstveida paskaidrojumā par *A.B.* 2005.gada 23.septembra pieteikumu atbildētājs – VID tiesai norāda, ka iesniegto pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz turpmāk minētajiem motīviem.

[3.1] Pieteicēja 2005.gada 29.jūlija paskaidrojumā norādīja, ka pirkums netika reģistrēts elektroniskajā kases aparātā pārdevējas vainas dēļ, savukārt pārdevēja *K.K.* 2005.gada 27.jūlija paskaidrojumā norādīja, ka darbu sākusi plkst.9.00, bet kases aparātu nav ieslēgusi, jo gaidījusi *J.J.*, kura strādā viņas prombūtnes laikā. *J.J.* savlaicīgi neieradās, tāpēc izdevusi naudu no sava naudas maka, lai vēlāk ar *J.J.* varētu reģistrēt pirkumu kases aparātā.

[3.2] Attiecībā uz pārkāpumu, kas izpaudies kā „X" pārskatā norādītās naudas summas 11,00 lati nesakritība ar naudas līdzekļu inventarizācijā konstatēto naudas summu 9,00 latiem, ne pati pieteicēja, ne *K.K.* lietā paskaidrojumus nav sniegušas.

[3.3] VID ģenerāldirektoram iesniegtajā sūdzībā pieteicēja izteica iebildumus par procesuālo tiesību normu neievērošanu, bet pārkāpuma būtību neapstrīd.

[3.4] VID ģenerāldirektors ir pārbaudījis Zemgales reģionālās iestādes lēmuma likumību un pamatotību.

[3.5] Ministru kabineta 2003.gada 1.jūlija noteikumu Nr.361 „Noteikumi par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektroniskajām ierīcēm un iekārtām" 45.1.punkts nosaka, ka lietotājs nodrošina visas par veiktajiem darījumiem skaidrā naudā, ar norēķinu kartēm vai citiem norēķinu apliecinājumiem saņemtās samaksas reģistrāciju kases aparātā, kases sistēmā, specializētajā ierīcē vai iekārtā, un kases čeka izsniegšanu darījumu partnerim šo noteikumu 46.punktā noteiktajā kārtībā. Savukārt minēto noteikumu 77.punkts nosaka, ka lietotājs nodrošina kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces un iekārtas naudas kastē esošās naudas atbilstību „X" pārskatā norādītajai summai. Pirkuma nereģistrēšana elektroniskajā kases aparātā un darījumu apliecinoša dokumenta neizsniegšana, kā arī „X" pārskatā norādītās naudas summas neatbilstība naudas līdzekļu inventarizācijā konstatētajai naudas summai, ir Ministru kabineta 2003.gada 1.jūlija noteikumu Nr.361 „Noteikumi par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektroniskajām ierīcēm un iekārtām" 45. un 77.punkta pārkāpums.

[3.6] SIA „Klota" direktore *A.B.* ir vainojama administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, par ko atbildība paredzēta LAPK $155.^{2}$panta pirmajā daļā.

[3.7] Nepatiess ir pieteicējas sūdzībā norādītais, ka lēmumā par saukšanu pie administratīvās atbildības nav norādīts, kur un kādā termiņā to var apstrīdēt, jo tāda norāde ir. Tāpat patiesībai neatbilst apgalvojums, ka ir pārkāpta LAPK 271.panta otrā daļa, jo personas, kura piedalās lietas

izskatīšanā, tiesības nosaka LAPK 260.pants un pieteicēja administratīvā pārkāpuma protokolā ar parakstu ir apliecinājusi, ka ar LAPK 260.pantu ir iepazinusies.

[3.8] Pieteicējai uzliktais Ls 100 naudas sods ir pamatots un soda mērs uzskatāms par samērīgu ar izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību un vainas pakāpi.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 15.augusta spriedumu noraidīts *A.B.* pieteikums par Lēmuma atcelšanu. Tiesas spriedums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[4.1] LAPK 155.^{2}panta pirmā daļa nosaka, ka par noteiktās kases ieņēmumu un izdevumu reģistrēšanas (uzskaites) kārtības neievērošanu, uzliek naudas sodu no simts līdz simt piecdesmit latiem.

[4.2] LAPK 14.pants nosaka, ka amatpersona ir saucama pie administratīvās atbildības par administratīvajiem pārkāpumiem, kas saistīti ar pastāvošo noteikumu neievērošanu pārvaldes kārtības, valsts un sabiedriskās kārtības, vides un iedzīvotāju veselības aizsardzības sfērā, kā arī ar citu noteikumu neievērošanu, kuru izpildes nodrošināšana ietilpst viņu dienesta pienākumos. Pārbaudot Komercreģistrā norādītos datus par SIA „Klota" amatpersonām (www.lursoft.lv) ir konstatējams, ka pieteicēja ir SIA „Klota" vienīgā amatpersona.

[4.3] Pārbaude veikta par SIA „Klota" uzņēmējdarbības laikā veiktajām darbībām. Pamatojoties uz Ministru kabineta 2003.gada 1.jūlija noteikumu Nr.361 „Noteikumi par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektroniskajām ierīcēm un iekārtām" 45.1.apakšpunktu, lietotājs nodrošina visas par veiktajiem darījumiem skaidrā naudā, ar norēķinu kartēm vai citiem norēķinu apliecinājumiem saņemtās samaksas reģistrāciju kases aparātā, kases sistēmā, specializētajā ierīcē vai iekārtā un kases čeka izsniegšanu darījuma partnerim šo noteikumu 46.punktā noteiktajā kārtībā. Atbilstoši šo noteikumu 35.punktam lietotājs šo noteikumu izpratnē ir nodokļu maksātājs, kas nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanai lieto uz sava vārda Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālajā iestādē reģistrētu kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīci vai iekārtu.

[4.4] Ņemot vērā LAPK 155.^{2}panta pirmajā daļā nodarītā pārkāpuma normu, pie atbildības nav saucama juridiskā persona, līdz ar to pie atbildības saucama SIA „Klota" amatpersona- direktore *A.B.*.

[4.5] Uzņēmuma amatpersonas saukšana pie administratīvās atbildības par LAPK 155.^{2}panta pirmajā daļā izdarīto pārkāpumu ir atzīta par pamatotu līdzšinējā tiesu praksē. Tā, piemēram, Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments 2007.gada 2.februārī, izskatot lietu Nr.SKA-40/2007, ir atzinis par pamatotu amatpersonas saukšanu pie atbildības par LAPK 155.^{2}panta pirmajā daļā izdarīto pārkāpumu.

[4.6] Tiesas vērtējumā šāda likumu normu piemērošana pamatojas ar mērķi, novērst iespējas uzņēmumam izvairīties no nodokļu samaksas.

Amatpersonas iespējas noteikt darbinieka pienākumus un atbildību ir praktiski neierobežotas, līdz ar to nozīmīgākā loma ir tieši amatpersonai.

[4.7] Ar lietā esošajiem pierādījumiem ir pierādīts, ka, veicot kontrolpirkumu, pirkums netika reģistrēts elektroniskajā kases aparātā un čeks netika izsniegts, tāpat tika konstatēts, ka elektroniskās kases aparātā atrodošā summa neatbilst „X" pārskatā norādītajai summai. Doto faktu ir apstiprinājusi ar savu parakstu SIA „Klota" pārdevēja *K.K.*, parakstot tematiskās pārbaudes aktu, kā arī vēlāk, sniedzot rakstveida paskaidrojumu (lietas 28.lapa). Līdz ar to secināms, ka SIA „Klota" amatpersonas nav izpildījušas Ministru kabineta 2003.gada 1.jūlija noteikumu Nr.361 „Noteikumi par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektroniskajām ierīcēm un iekārtām" 45. un 77.punktu prasības.

[4.8] Pieteicēja ir norādījusi, ka ir pārkāptas procesa normas, jo administratīvais pārkāpuma protokols sastādīts pēc LAPK 238.[1]pantā paredzētā termiņa (1 diennakts). Tāpat protokolā ir pieļautas kļūdas.

[4.9] Daļēji pamatota ir pieteicējas norāde par procesuāla rakstura pārkāpumiem protokola sastādīšanā, tomēr dotās kļūdas nav atzīstamas par tādām, kas varēja ietekmēt lēmuma saturu pēc būtības.

LAPK 238.[1]panta pirmās daļas 1.punkts nosaka, ka administratīvā pārkāpuma protokolu sastāda diennakts laikā vai pieņem lēmumu par lietvedības uzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietā. Savukārt otrā daļa nosaka, ka izņēmuma gadījumā šādu lēmumu var pieņemt desmit dienu laikā. Lēmumu var noformēt kā atsevišķu dokumentu vai rezolūciju.

No likuma normas redzams, ka likumdevējs ir paredzējis, ka izņēmumu gadījumos lēmumu (vai protokolu) var sastādīt arī 10 dienu laikā. Līdz ar to protokola sastādīšana otrajā dienā nav atzīstama par prettiesisku darbību.

[4.10] Protokolā ir pieļautas pārrakstīšanās kļūdas, proti, vienā vietā ir nepareizi norādīta persona, kas izdarījusi administratīvo pārkāpumu. Pārrakstīšanās kļūda nemaina protokola un lēmuma saturu, jo gan protokolā, gan lēmumā var precīzi identificēt personu, kura tiek saukta pie administratīvās atbildības.

[4.11] Pārsūdzētais administratīvais akts ir tiesisks un pamatots, un pieteicējas pieteikums ir noraidāms.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 15.augusta spriedumu *A.B.* iesniedza apelācijas sūdzību. Pieteicēja pārsūdz spriedumu pilnā apjomā tālāk minēto apsvērumu dēļ.

[5.1] Lēmums neatbilst LAPK un Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) noteikumiem. Izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, VID nav izpildījis LAPK 268.panta otrā punkta prasības, jo nav izlemts, vai administratīvais protokols sastādīts pareizi, nav izvērtēta protokola atbilstība procesuālajām tiesību normām.

[5.2] Lietā nav strīda par to, ka tematiskā pārbaude SIA „Klota" telpās Rundāles pils muzeja staļļu ēkā tika veikta 2005.gada 27.jūlijā, par ko

tajā pašā dienā sastādīts Tematiskās pārbaudes akts Nr.468. Minēto pārbaudi veica VID Zemgales reģionālās iestādes Bauskas nodaļas Tematisko pārbaužu daļas galvenā nodokļu inspektore *A.S.* un vecākā nodokļu inspektore *I.L.* Savukārt administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.254.1 galvenā nodokļu inspektore *A.S.* sastādīja tikai 2005.gada 29.jūlijā, kaut gan visi materiāli par administratīvo pārkāpumu viņas rīcībā bija jau 27.jūlijā. Tādējādi pārkāpta LAPK 238.[1]panta pirmās daļas norma par to, ka, saņemot pieteikumu vai citus materiālus par administratīvo pārkāpumu, APK 247.pantā minētajām amatpersonām administratīvā pārkāpuma protokols jāsastāda diennakts laikā.

[5.3] Tiesa procesuāla rakstura pārkāpumus protokola sastādīšanā daļēji atzīst par pamatotu, bet nenorāda, kādā daļā. Turpmākajā spriedumā pieteicējas norādīto pārkāpumu atzīst par kļūdu un tiesisko seku ziņā pielīdzina administratīvā protokolā pieļautajām pārrakstīšanās kļūdām, kas nevarēja ietekmēt lēmuma saturu pēc būtības (sprieduma 16.punkts).

[5.4] Tiesa ir taisījusi spriedumu, neievērojot APL 250.panta pirmās daļas 1.punktā noteikto prasību pārbaudīt, vai administratīvais akts izdots, ievērojot procesuālos priekšnoteikumus. Tiesas secinājums, ka no likuma normas redzams, ka likumdevējs ir paredzējis, ka izņēmuma gadījumos lēmumu (protokolu) var sastādīt 10 dienu laikā, ir nepamatots. LAPK 238.[1]panta otrajā daļā skaidri nosaka, ka izņēmuma gadījumos 10 dienu laikā var pieņemt kādu no panta pirmajā daļā norādītajiem lēmumiem. Attiecībā uz administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanu šādas izņēmuma tiesības likumdevējs nav paredzējis, un saskaņā ar LAPK 238.[1]panta pirmo daļu protokols ir jāsastāda diennakts laikā.

[5.5] Nepamatots un likumam neatbilstošs ir Administratīvās rajona tiesas secinājums, ka protokola sastādīšana otrajā dienā nav atzīstama par prettiesisku darbību. Saskaņā ar APL 41.pantu procesuālās darbības izpilda likumā noteiktajos termiņos, bet 44.pantā noteikts, ka tiesības izpildīt procesuālās darbības zūd ar likumā noteiktā termiņa izbeigšanos.

Administratīvā pārkāpuma protokols likumā noteiktajā termiņā – diennakts laikā – netika sastādīts, bet pēc šī termiņa beigām tiesiskais pamats protokola sastādīšanai bija zudis. Lēmuma izdošanā nav ievēroti LAPK 237.un 238.panta noteikumi par administratīvā pārkāpuma lietas izlemšanu saskaņā ar likumu, šī kodeksa un citu normatīvo aktu noteiktajā lietvedības un izskatīšanas kārtībā, tāpēc minētais administratīvais akts neatbilst tiesību normām un ir prettiesisks.

[5.6] Administratīvais pārkāpums, kā izdarīšanā pieteicēja atzīta par vainīgu, izpaudās tādējādi, ka 2005.gada 27.jūlijā, pērkot kontrolpirkumu, pārdevēja *K.K.* pirkumu nereģistrēja EKA, neizsniedza darījumu apliecinošu dokumentu, naudu par saņemto pirkumu ielika bundžā, kas atradās plauktā zem EKA, bet atlikumu izdeva no EKA naudas kastes, kā arī pārbaudē tika konstatēts, ka „X" pārskatā uzrādītā naudas summa Ls 11,00 nesakrīt ar naudas līdzekļu inventarizācijā konstatēto summu Ls 9,00, konstatēts iztrūkums Ls 2,00.

[5.7] Pieteicēja nepiekrīt tiesas vērtējumam, ka „amatpersonas iespējas noteikts darbinieka pienākumus un atbildību ir praktiski neierobežotas, līdz ar to nozīmīgākā loma ir tieši amatpersonai", uz kura pamata tiesa secina, ka Ministru kabineta 2003.gada 1.jūlija noteikumu Nr.361 „Noteikumi par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektroniskajām ierīcēm un iekārtām" 45. un 77.punkta prasības nav izpildījušas SIA „Klota" amatpersonas.

[5.8] SIA „Klota" amatpersona bija izpildījusi visas tobrīd spēkā esošo Ministru kabineta 2003.gada 1.jūlija noteikumu Nr.361 „Noteikumi par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektroniskajām ierīcēm un iekārtām" prasības, tajā skaitā, minēto noteikumu 45.1.punktu, kurā noteikts, ka lietotājs nodrošina visas par veiktajiem darījumiem skaidrā naudā, ar norēķinu kartēm vai citiem norēķinu apliecinājumiem saņemtās naudas reģistrāciju kases aparātā, kases sistēmā, specializētajā ierīcē vai iekārtā un kases čeka izsniegšanu darījuma partnerim šo noteikumu 46.punktā noteiktajā kārtībā. No minētās tiesību normas izriet amatpersonas pienākums nodrošināt naudas reģistrāciju un čeku izsniegšanu, nevis pienākums amatpersonai pašai personīgi izpildīt šādas darbības. Minēto apliecina arī Ministru Kabineta noteikumu 57.punktā noteiktais lietotāja pienākums ar rakstisku līgumu, rīkojumu vai pilnvarojumu apstiprināt personas, kuras ir tiesīgas veikt kasiera operatora funkcijas un nodrošināt minēto personu apmācību darbam ar attiecīgo kases aparāta modeli. Arī šo pienākumu pieteicēja bija izpildījusi.

Pamatojoties uz rakstiski noslēgtu darba līgumu, kasiera operatora funkcijas SIA „Klota" tirdzniecības vietā Rundāles pils muzeja telpās veica pārdevēja *K.K.*, kura SIA „Klota" strādāja no 2001.gada 1.jūlija un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā bija apmācīta darbam ar attiecīgo kases aparātu, par ko viņai bija izsniegta apliecība.

[5.9] Nav tiesiska pamata prasīt, lai pieteicēja kā amatpersona reģistrētu katru darījumu kases aparātā, izsniegtu katram darījuma partnerim kases čekus, jo šādas prasības nenosaka minētie Ministru kabineta noteikumi un tās arī nav reāli izpildāmas. Līdz ar to nav tiesiska pamata par šādu darbību neizdarīšanu pieteicēju administratīvi sodīt.

Administratīvā pārkāpuma izdarīšanas laikā pieteicēja neatradās Rundāles pils muzeja telpās, nekādas kases operācijas neveica un administratīvā pārkāpuma protokolā Nr.254.1 minētās darbības neizdarīja. Pieteicēju nevar atzīt par vainīgu un sodīt par administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, jo pieteicējas darbībās nav ne minētā administratīvā pārkāpuma sastāva objektīvās puses, ne subjektīvās puses.

[5.10] Minētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā vainīga ir pārdevēja *K.K.*, kura neizpildīja Ministru kabineta 2003.gada 1.jūlija noteikumu Nr.361 „Noteikumi par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektroniskajām ierīcēm un iekārtām" 46.punktā noteiktos pienākumus un, saņemot samaksu par pārdoto preci, nereģistrēja pirkumu kases aparātā,

neizsniedza kases čeku un tādējādi pārkāpa noteikto kases operāciju ieņēmumu reģistrēšanas (uzskaites) kārtību.

[6] Tiesas sēdē pieteicēja un viņas pārstāve apelācijas sūdzību uzturēja uz tajā norādītajiem motīviem.

Atbildētāja pārstāve apelācijas sūdzību neatzina uz rakstveida paskaidrojumos par pieteikumu norādītajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[7] Pārbaudījusi lietas materiālus un noklausījusies administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība ir nepamatota un ka pieteikums ir noraidāms.

[8] Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturtā daļa noteic, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šajā gadījumā šī likuma 251.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Administratīvā apgabaltiesa, izvērtējot lietas apstākļus, atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, līdz ar to Administratīvā apgabaltiesa pievienojas sprieduma motivācijai.

[9] Administratīvā apgabaltiesa nevērtē tos apelācijas sūdzībā minētos motīvus, kuri izvērtēti pirmās instances tiesas spriedumā.

[10] Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta tiesu praksē (skat. Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 2.februāra spriedumā lietā Nr.SKA-40/07) atzīts, ka, konstatējot, ka attiecīgais kases aparāts reģistrēts uz komercsabiedrības vārda, pamatoti atbilstoši Ministru kabineta 2003.gada 1.jūlija noteikumu Nr.361 „Noteikumi par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektroniskajām ierīcēm un iekārtām" 35.punktam jāsecina, ka kases aparāta lietotājs ir juridiskā persona. Savukārt, tā kā par LAPK $155.^{2}$panta pirmajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu pie atbildības nav paredzēts saukt juridisku personu, tad pie atbildības saucama komercsabiedrības amatpersona. Saskaņā ar LAPK $14.^{1}$pantu juridiskās personas par administratīvajiem pārkāpumiem pie atbildības ir saucamas tikai īpaši paredzētos gadījumos. No šīs tiesību normas izriet, ka juridisku personu var saukt pie administratīvās atbildības tikai tādā gadījumā, ja tas tiešā tekstā paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā attiecīgā administratīvā pārkāpuma sastāvā. Ja tiesību norma tiešā tekstā nenosaka pie atbildības saucamo personu, kā tas ir Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa $155.^{2}$pantā, tad tas nenozīmē, ka pie atbildības neviens nav saucams.

Šādā gadījumā tiesību normu piemērotājam pašam ir jānoskaidro pie administratīvās atbildības saucamā persona. Ja komercsabiedrība kā kases aparāta lietotājs nav ievērojusi kases ieņēmumu un izdevumu reģistrēšanas (uzskaites) kārtību un tādējādi ir izdarījusi LAPK 155.[2]panta pirmās daļas pārkāpumu, bet šajā normā kā subjekts nav minēta juridiskā persona, tad pie atbildības ir saucama fiziska persona, kas šo juridisko personu pārstāv.

Ņemot vērā minēto, Administratīvā apgabaltiesa uzskata, ka tiesu praksē ir izteikts viedoklis par LAPK normu interpretāciju analogā gadījumā un ka pirmās instances tiesa ir spriedusi atbilstoši šai interpretācijai.

[11] Administratīvā apgabaltiesa uzskata, ka pirmās instances tiesa ir izanalizējusi pieteicējas norādītos pārkāpumus administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanā un precīzi norādījusi, ka tiesa nekonstatē pārkāpumu attiecībā uz protokola sastādīšanas termiņu [16] un atzīst pārrakstīšanās kļūdu.

[12] LAPK 238.[1]pantā noteikts: „Saņemot pieteikumu vai citus materiālus par administratīvo pārkāpumu, šā kodeksa 247.pantā minētajām personām diennakts laikā jāsastāda administratīvā pārkāpuma protokols vai jāpieņem viens no šādiem lēmumiem:

1) par lietvedības uzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietā;

2) par atteikšanos uzsākt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā;

3) par materiālu nosūtīšanu pēc piekritības;[..].

Izņēmuma gadījumā šādu lēmumu var pieņemt desmit dienu laikā. Lēmumu var noformēt kā atsevišķu dokumentu vai rezolūciju.”

Apgabaltiesa konstatē, ka sākotnējais administratīvā pārkāpuma protokols sastādīts 2005.gada 29.jūnijā, proti, divas dienas pēc pārkāpuma konstatēšanas. Protokols apgabaltiesas ieskatā sastādīts atbilstoši LAPK 238.[1]panta otrajā daļā paredzētajam desmit dienu izņēmuma termiņam.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta tiesu praksē (skat. arī Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 17.maija spriedumu lietā Nr. SKA-146/07) atzīts, lai gan LAPK 238.[1]panta otrās daļas pirmajā teikumā *expressis verbis* nav noteikts, ka desmit dienu laikā sastādīt var ne tikai lēmumu, bet arī administratīvā pārkāpuma protokolu, šāds secinājums izriet no minētas tiesību normas būtības. Proti, kā atzinis Senāta Administratīvo lietu departaments, no Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 238.[1]panta pirmās daļas izriet, ka protokola sastādīšana ir darbība, kas aizvieto formālo lēmumu par lietvedības uzsākšanu (sk. Senāta Administratīvo lietu departamenta 2006.gada 14.marta lēmuma lietā Nr.SKA-190 8.punktu). Tāpēc administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšana ir pielīdzināma Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 238.[1]panta pirmās daļas 1.punktā paredzētajam lēmumam par lietvedības uzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietā. Līdz ar to izņēmuma gadījumos arī administratīvā pārkāpuma protokolu var sastādīt desmit dienu laikā.

Ņemot vērā, ka administratīvā pārkāpuma protokols tika sastādīts par personu, kuras personīgi neatradās pārkāpuma konstatēšanas vietā un administratīvā pārkāpuma protokols Nr254.1 ir sastādīts tikai diennakti pēc LAPK 238.[1]panta pirmajā daļā noteiktā termiņa beigām, Administratīvā apgabaltiesa atzīst izņēmuma termiņa piemērošanu par pamatotu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 1.punktu un Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

Noraidīt *A.B.* pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2005.gada 24.augusta lēmuma Nr.3.1/22924 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja U.Mihailova

Tiesneši V.Endzelis

S.Kanenberga